

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
114/19	Formannskapet	PS	21.11.2019
085/19	Kommunestyret	PS	12.12.2019

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Olav Mongstad	FE-150	19/495

Bemanningsnorm i barnehagane - oppheving av lokalt vedtak som har auka bemanninga

Vedlegg

Innspel om Budsjettkutt - uttale frå FAU/SU Kaland barnehage

Frå Utdanningsforbundet - budsjettinnspel barnehage

Framlegg til vedtak:

Austrheim kommunestyre opphevar vedtak i K-sak 068/14. Austrheim kommune følgjer den sentralt vedtatte bemanningsnormen i barnehagane.

Styrar i barnehagen må få handlingsrom og ekstra midler for å kunne tilkalle assistent dersom dette er naudsynt for å sikre forsvarleg drift. Dette gjeld dei timane pedagogane ved barnehagane skal avvikle plantida si.

Barnehagane får behalde assistentar som tilsvarer 1,2 årsverk i Austrheim Kystbarnehage, og 0,6 årsverk i Kaland barnehage.

Formannskapet - 114/19 - 21.11.2019

FS - behandling:

Rådmann Liv Løvvik sa at det har vore bra å ha fastsett auka bemanning, men slik den økonomiske situasjonen er for Austrheim i dag, så må den statlege normen vera godt nok.

Assisterande rådmann Olav Mongstad orienterte om saka. Grunnkravet er at det for ei avdeling med 18 born skal det vera tre tilsette i hundre prosent stilling, og at det i ei avdeling med 24 born skal vera fire tilsette i hundre prosent stilling. For barnehagelærarar skal det vera ein tilsett for dei første sju borna, og om det er 14 born skal det vera to barnehagelærarar. Desse barnehagelærarane har fire timar i veka til førebuing, samarbeidsmøte med meir, tilsvarande som for ein lærar. Slik vert det mindre tid med borna når det er to pedagogar og ein fagarbeidar på avdelingane, enn om det hadde vore tre fagarbeidarar.

I vedtaket frå 2014, som ein ønskjer å oppheva no, vart det sagt at det skal setjast inn ein ekstra ressurs i barnehagane i den tida barnehagelærar har til planlegging. Vedtak om å ha fleire vaksne i barnehagane har vore eit vedtak om auka kvalitet, men rapporten "Austrheim, frå krise til utvikling" viser at kommunen ligg høgt på ressursbruk i barnehage, og dette er eit av tiltaka for å redusera dette. Mongstad viste vidare til at ein må ta med at barnetalet i barnehagane har gått ned i 2018 og 2019, og vil gå vidare ned dei kommande åra.

Ordførar Per Lerøy viste til at det er kutta ein del i barnehagane dei siste åra, og spurte korleis stemninga er no mellom dei tilsette. Lerøy la til at det hadde vore bra om ei slik sak hadde vore drøfta i administrasjonsutvalet, som er kontaktpunktet mellom politisk nivå og dei tillitsvalde. Det er nyttig for politikarane å møte dei tillitsvalde, og få innspel derifrå.

Rådmann Liv Løvvik viste til at det er komme ein del innspel frå foreldre, og frå tillitsvalde gjennom hovudtillitsvalde. Ein har ikkje spekulert å gje lite tid til uttale, og andre avdelingar har hatt mindre tid. For kommuneøkonomien er det slik at Austrheim kom verre ut i dette statsbudsjettet enn venta, og det å gå ned til statleg norm for bemanning er eit grep for å spare. Men det vil vera eit sakn, og vil auka belastinga på dei som er att.

Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at han var samd i at denne saka burde vore oppe i administrasjonsutvalet. Dyrkolbotn spurte om korleis kommunen har brukt dei interne organa i barnehagane sine FAU/SU, og sa at ein burde brukt desse til drøfting.

Assisterande rådmann Olav Mongstad svara at kommunen etter hans meining har gjort det dei skal i denne saka, og gått tidleg ut til styrarar og til fagforbunda. Men det har vore veldig korte tidsfristar i denne saka.

Varaordførar Inger Lise Brekke (H) sa seg samd med tidlegare innlegg i at dette er ei sak der administrasjonsutvalet hadde vore eit viktig fora. Brekke sa vidare at denne saka er todelt. Ein ting er å gå ned til statleg norm for bemanning, noko Brekke synest er greitt, men ein treng likevel ikkje ta det same nedtrekket på budsjettet.

Rådmann Liv Løvvik svara at kommunestyret kan vedta kva dei vil, men dersom kommunestyret skal endra på nedtrekket må politikarane saldera dette slik at budsjettet går i null. For Austrheim slo statsbudsjettet veldig dårleg ut, ein fekk ikkje eingong dekkja lønsveksten. Barnehage ligg over andre kommunar, og er saman med skule dei områda som har høgast kostnad. Vedtaket om auka bemanning var fornuftig så lenge ein hadde midlar, men no er det trongare økonomi i kommunen.

Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at han vil støtta framlegget om gå ned til statleg norm. Det vert eit dårlegare tilbod, men barnehagen overlever.

Bjørn Inge Dyrkolbotn (Sp) sa at det borna dette vil gå ut over. Dei tilsette må stå meir på, men det er borna det vil gå hardest ut over.

Rådmann Løvvik sa om budsjettarbeidet at i 2018 hadde ein betre tid på deg enn no i 2019. det For 2021-budsjettet er det ønskjeleg å starta arbeidet våren 2020. Dette er ikkje det siste kuttet i drifta, det må kutta vidare i neste år og året etter.

Morten Sognnes (H) sa at det er viktig å behandla dei tilsette godt i slike prosessar, til dømes at tilsette ikkje får oppseiing med tilbod om ny jobb, og så etter eit halvt år seinare er det ny oppseiing.

Inger Lise Brekke (H) sa at det er viktig med gode prosessar, der ein har ei felles forståing av kva ein skal gjennom. Kutta vert tøffe, difor er det viktig at dei tilsette kjenner seg trygge, for då vil også foreldra kjenna seg trygge. Gode prosessar er også viktig for å skapa tillit mellom politikarane, dei tilsette og dei som skal ha tilbodet.

Rådmann Løvvik sa om prosessen at dette skal verta betre med tilsetting av ein eigen kommunalsjef for oppvekst, som skal kunna følgja opp desse sakene.

Assisterande rådmann Olav Mongstad sa om prosessen, at når det er gjort endeleg vedtak så må ein sjå om det er mogleg å bruka administrasjonsutvalet til dette.

Handsaming i formannskapet:
Samrøystes for rådmannens framlegg.

FS - vedtak:

Austrheim kommunestyre opphevar vedtak i K-sak 068/14. Austrheim kommune fylgjer den sentralt vedtatte bemanningsnormen i barnehagane.

Kommunestyret - 085/19 - 12.12.2019

KS - behandling:

Rådmann Liv Løvvik orienterte om saka.

- Dette gjeld ordningar som var innført då kommunen hadde meir pengar enn i dag. Å gå tilbake til statleg bemanningsnorm er eit nedtrekk, det må ein vera klare over.

Rikke Heldal Hope (H) sa at den pedagogiske norma og den statlege bemanningsnorma ikkje heng saman. Hope viste til at pedagogane har krav på plantid, per i dag 24 timar per veke på Kaland, og 40 timar per veke i Kystbarnehagen. I dag er det fleire små barn, som er lengre tid i barnehagen, og det er fleire som ikkje har norsk som morsmål. Om ventelista vert lang og ikkje kan tilby til dei med lovfesta rett til plass så kan det gje mindre skatteinngang for kommunen. Høgre hadde framlegg om å behalda 1,2 årsverk i Kystbarnehagen og 0,6 årsverk på Kaland: «Styrar i barnehagen må få handlingsrom og ekstra midler for å kunne tilkalle assistent dersom dette er naudsynt for å sikre forsvarleg drift. Dette gjeld dei timane pedagogane ved barnehagane skal avvikle plantida si. Barnehagane får behalde assistentar som tilsvarer 1,2 årsverk i Austrheim Kystbarnehage, og 0,6 årsverk i Kaland barnehage».

Helge Dyrkolbotn (KrF) sa at det som Hope presenterte var bra, og at han støtta å droppa dette kuttet i plantida. - For borna sin del må me ha råd til dette, eg kjem til å støtta dette.

Bjørn Inge Håland Dyrkolbotn (SP) sa at Sp sannsynlegvis kom til å støtta dette framlegget. - Austrheim skal vera ein attraktiv kommune, då må me ha barnehagar som fungerer maksimalt.

Rådmann Liv Løvvik viste til at ho tidlegare har bedt om at endringar i nedtrekket vert saldert i budsjettet.

Handsaming i kommunestyret:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke, med tillegg frå Austrheim Høgre ved Rikke H. Hope.

KS - vedtak:

Austrheim kommunestyre opphevar vedtak i K-sak 068/14. Austrheim kommune fylgjer den sentralt vedtatte bemanningsnormen i barnehagane.

Styrar i barnehagen må få handlingsrom og ekstra midler for å kunne tilkalle assistent dersom dette er naudsynt for å sikre forsvarleg drift. Dette gjeld dei timane pedagogane ved barnehagane skal

avvikle plantida si.

Barnehagane får behalde assistentar som tilsvarer 1,2 årsverk i Austrheim Kystbarnehage, og 0,6 årsverk i Kaland barnehage.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

I K-sak 068/14 gjorde Austrheim kommunestyre vedtak om å tilføre meir ressursar til bemanninga i barnehagane enn det som var avtalt sentralt.

I rapporten etter prosjektet «Austrheim – frå krise til utvikling,» viser KOSTRA-tala frå 2016 og 2017 at barnehagane i Austrheim ligg over normert nivå og over lønnskostnader i samanliknbare kommunar. I 2018 og 2019 førte dette til ei reduksjon i bemanninga, gjennom naturlege avgangar og gjennom oppseiing av stillingar. I tillegg gjekk barnetala ned i 2018 og 2019 i begge barnehagane, noko som forklarar ein stor del kvifor det er reduksjon. Barnehagane reduserte bemanninga med:

	2018	2019
Austrheim kystbarnehage	3,0 stillingar	3,8 stillingar
Kaland barnehage	6,9 stillingar	1,53 stilling

Normen for bemanning er det ei 100% stilling pr 6 plassar:

1 100% stilling: 3 barn under 3 år (desse barna tel 2 plasser)

1 100% stilling: 6 barn over 3 år

Barnehagen si organisering med møtetid, pedagogressurs, prosjekt osv. gjev etter den sentralt vedtatte normen, ikkje noko ekstra tilføring av ressursar. Ei slik tilføring av ekstra ressursar var det bemanninga i K-sak 068/14 gav.

I tillegg gjev Barnehagelova bestemmelsar om krav om ressurs til barn med spesielle behov. Det er og krav om individuell tilrettelegging for barn som treng ekstra støtte for å kunne nytte seg av eit ordinært barnehagetilbod (både personell og fysiske hjelpemiddel), §19a og §19g. Slike ekstra ressursar er ein rett som alle barn har, det er fylgt opp i Austrheim og.

Etter ein gjennomgang av bemanninga, innstiller rådmannen i budsjett 2020 til kutt:

	2020
Austrheim kystbarnehage	1,7 stilling
Kaland barnehage	1,9 stilling

Vurdering

Økonomi

Rådmannen har bede styrarane å setje opp dagens bemanning i barnehagane. For å finne bemanningsnorm:

- Austrheim kystbarnehage 120 plasser : 6= 20 heile stillingar (grunnbemanning)
- Kaland barnehage: 75 plassar : 6 =12.5 stillingar (grunnbemanning)

I tabellen nedanfor er det også satt opp totalt bemanning som er alle stillingane i barnehagen.

		Bemanning haust 2019	Rådmannen sitt forslag til reduksjon i 2020 Budsjett	Rådmannen si forslag til ramme 2020
Austrheim kystbarnehage				
	Styrar	1,00		
	Styrarassistent	1,00	-0,25	
	Spesped	0,80	-0,25	
	Assistent spesped	0		
	Assistent i plantid	1,20	-1.2	
	Grunnbemanning	20,00		20,00
Stillingar totalt		24,00	-1.7	22.3
Kaland barnehage				
	Styrar	1,00		
	Styrarassistent	0,00		
	Spesped	0,40		
	Assistent spesped	0,25		
	Assistent i plantid	0,6	-0,6	
	Grunnbemanning	14,41	-1,3	13,11*
Stillingar totalt		16,66	-1,9	14,76

1. Austrheim Kystbarnehage reduserer stillingane til styrarassistent og sped ped med tilsaman 0,5 stilling. I tillegg reduserer barnehagen 1,2 stillingar ved å ta bort assistentressurs som erstattar pedagogane si plantid. Nedbemanninga vert gjort ved oppseiing av tilsaman 1,7 faste stillingar og gjennom omorganisering i eigen barnehage.
2. Kaland barnehage reduserer bemanning med 1,9 stillingar. Nedbemanninga vert gjort ved naturleg avgang og permisjon (vakant stilling i permisjonstida)

Kaland: *-0.6 plantid: 01.01.20, * - 0,6 naturleg avgang: 31.01.20 *-0,7 permisjon (vakant): 01.04.20 = sum 1,9 stillingar totalt.

Tabellane ovanfor tar rådmannen med i saksutgreiinga for å vise kva endringa inneber og at kommunen etter nedtrekket oppfyller den sentrale norma.

1.aug 2018 blei det innført ei nasjonal pedagognorm som seier at det skal vere 1 pedagog pr 7 barn under 3 år og 1 pedagog pr 14 barn over 3 år. Begge barnehagane tilstrebar ei måloppnåing her. Kaland barnehage klarar ikkje å oppfylle krava, og går med for lite pedagogar i - **0.44 stilling**. Rådmannen legg heile tida opp til at dette kravet skal oppfyllest. Dette vert prøvd oppnådd ved nye tilsetjingar.

Pedagogane har rett til minimum 4 timar plantid pr veke gjennom sin tariffavtale. Då er dei ikkje på avdeling saman med barna, men har plantid på kontor i barnehagen.

For barnehagane i Austrheim kommune utgjer dette:

Austrheim kystbarnehage: 10 pedagogar à 4 timar = 40 t plantid i veka. På 4 av avdelingane utgjer dette 8 timar. Det vil seie at det 8 timar i veka det er 2 tilsette på 18 barn over 3 år eller 3 tilsette på 12 ettåringar.

Kaland barnehage: 24 t pl i veka. 6 ped à 4 timar i veka (2 av avdelingane har 2 pedagogar, då utgjer dette 8 timar borte frå avd)

Pedagognorm har ført til at det er fleire pedagoger i barnehagen for å sikra kvalitet i arbeidet. Det betyr også fleire timar til planlegging, og dermed mindre tid på avdeling saman med barna.

I tillegg er det innført bemanningsnorm som skal sikre eit minimumskrav, og som skal styrke bemanninga i barnehagen. Dette gjev kommunane ei utfordring fordi dei ulike lovendringane er motstridande. Bemanningsnorm skal sikre eit minstekrav til bemanning, medan pedagognormen inndirekte fører til at det er blir færre personale tilstades på avdelingane saman med barna i delar av dagen.

Då saka vart lagt fram i 2014, hadde Austrheim ein meir rommeleg ramme i økonomien. I saka vart det argumentert med bl.a

- endra opningstid frå 07.15 til 16.30.
- fleire barn har full dag med 9 timar i barnehagane (6 timars tilbodet vi hadde hatt, fall bort)
- fleire barn frå 1-2 år.
- auka krav til planlegging, rapportering og dokumentasjon
- tidlegare hadde barnehagene berre barn med norsk som morsmål

Rådmannen er einig i at dette er endra krav, og ein må akseptere at den pedagogiske utviklinga på barnehagen betingar andre krav no enn for nokre tiår tilbake. Sentralt er det ikkje noko krav om å styrkje bemanninga utover sett bemanningsnorm og pedagognorm. I dagens økonomiske situasjon, har ikkje Austrheim råd til å ha eit slikt fordyrande opplegg for bemanning.

Konsekvensar ved å oppheva vedtak:

- Pedagogane kan få vanskar med å gjennomføre pålagt planleggingstid i arbeidstida.
- Barnehagane klarar ikkje å oppfylle bemanningsnorma, dersom pedagogane ikkje blir erstatta (for å klare dette i dag så fordeler vi vakter utover dagen, då dekkar vi ca 5,5 timar der alle er tilstades på jobb)

- Prosjekt utanom vanleg drift, må vurderast frå gong til gong.
- Det økonomiske handlerommet blir redusert
- Auka vikarutgifter fordi det ikkje er «reserve» i bemanninga
- Venteliste kan bli lenger og barn får ikkje plass sjølv om dei har lovfesta rett til plass.

Rådmannen viser til den økonomiske situasjonen i Austrheim, og meiner at ein ikkje kan leggje inn politiske vedtak om bemanning som i neste omgang gjer Austrheim sine barnehagar dyrare enn barnehagar i samanliknbare kommunar. Rådmannen si innstilling er at kommunestyret må oppheve det tidlegare vedtaket om å styrke bemanninga utover sentral norm.

Konklusjon

Rådmannen innstiller at kommunestyret opphevar vedtak i K-sak 068/14. Austrheim kommune fylgjer den sentralt vedtatte bemanningsnormen.